

De weg naar de top

De zesde editie van Alpe d'HuZes was een bijzondere. Meer dan vierduizend deelnemers veranderden de Alp op donderdag 9 juni in een berg vol verhalen. Van de sfeervolle start in Bourg d'Oisans tot de emotionele finish bij het Palais des Sport in Alpe d'Huez, de lach en de traan lagen de hele dag dicht bij elkaar. Het jaarboek volgde op de koersdag Jack de Jong en vele andere deelnemers die de berg één of meerdere keren bedwongen. Hun beloning was groot: samen brachten ze ruim twintig miljoen bij elkaar voor KWF Kankerbestrijding.

Donderdagochtend, even na drie uur 's nachts. De 21 bochten van de Alpe d'Huez gaan nog schuil in de maanloze nacht als op camping La Piscine, aan de voet van de berg, de eerste lichten aan gaan. Op de veranda van het houten huisje met nummer 35 staan drie racefietsen klaar, binnen zit Jack de Jong aan het ontbijt met zijn vrouw Nicole en zijn zoon Jordy. Pannenkoeken met stroop, witte boterhammen met Nutella. De stemming zit er al goed in, er wordt gelachen aan de kleine campingtafel. Jordy gaat voor twee beklimmingen, Nicole voor drie en Jack hoopt dit jaar de zes te halen. Snel neemt hij nog een slokje van zijn koffie. Jack heeft er zin in. "Gezonde wedstrijdspanning heet dat, geloof ik."

Vanaf de camping fietsen ze even later in het pikkedonker naar Bourg d'Oisans, waar dit jaar voor het eerst de start zal plaatsvinden. Om vier uur melden ze zich als een van de eersten in het vak voor de startnummers 1 tot en met 65 op de Avenue Docteur Louis Fauré. Ondanks het gegrom van de begeleidende motoren is het dorp nog in diepe rust. Twee grote fakkels verlichten de startlijn. "Super", vindt Nicole, maar Jack maakt het niet veel uit: "Dit mogen ze van mij overal beginnen." Sommigen begroeten 'Jack van de kleding' als een oude vriend. Als deelnemerscoördinator heeft Jack met zijn team tot op het laatste moment dan ook hard gewerkt om iedereen op tijd zijn shirt en stuurbord te bezorgen. Sommigen halen snel nog een kop koffie bij restaurant La Romanche en warmen hun handen aan het plastic bekertje – het is maar een paar graden boven nul.

ZEE VAN ROOD-WIT-BLAUWE SHIRTS

Net om de hoek begint het lange lint van de meer dan vierduizend deelnemers aan de zesde editie van Alpe d'HuZes. Een zee van rood-wit-blauwe shirts, zover als het oog reikt. Sommigen zijn nog druk bezig met de voorbereidingen voor hun eerste beklimming. De helmbandjes worden aangetrokken, een enkeling gaat nog even snel plassen of neemt een slok uit zijn bidon. Mensen geven elkaar nog een laatste handdruk of omhelzing. Een paar deelnemers doen tegen een muurtje wat rek- en strekoefeningen en wisselen tips uit. De beste tip: "Geniet ervan!".

Als de grote groep zich op verzoek van de speaker aansluit bij de "strijders van het eerste uur" klinkt een voorzichtig applaus. De spanning stijgt als fotografen zich bij de startstreep verdringen voor een laatste plaatje. Alpe

d'HuZes initiatiefnemers Peter Kapitein en Coen van Veenendaal staan schouder aan schouder tussen de twee fakkels. "We mogen weer", schreeuwt Coen, die zelfs op dit tijdstip al op dreef is als 'motivational speaker'. "Haal de hekken maar weg!" Hij moet echter nog even wachten op de openingswoorden van de Nederlandse ambassadeur in Frankrijk, Hans Siblescu, die duidelijk onder de indruk is: "Fantastisch om te zien waar zo'n klein land toe is staait is." Samen met de deelnemers telt de ambassadeur de laatste tien tellen af tot de start. "Vreet 'm op!", roept Coen nog een keer en als de massa bij "nul" is, verlicht een vuurpijl de donkere hemel. Stipt om half vijf zet de enorme stoet zich langzaam in beweging: Alpe d'HuZes 2011 is begonnen.

De eerste fietsers beginnen enkele minuten later aan de lange beklimming, aangemoedigd door honderden enthousiaste toeschouwers. De donkere berg verandert langzaam in een zee van licht als een parelketting van fietslampjes zich uitrolt over de bochtige weg. In bocht 21 staan meteen al de kaarsjes, die vooral branden voor de mensen die er vandaag niet meer bij zijn – en soms vorig jaar nog wel. "Marieke, we vergeten je nooit", staat bij een van de kleine vlammen geschreven. En "Carla je blijft in ons hart". Gelukkig is er ook plaats voor optimisme: "We hopen dat oma nu beter blijft." Aan de voet van de berg ligt een meer vol tranen, op de weg naar de top brandt het vuur van de hoop.

STRIJDEN TEGEN KANKER

Jack de Jong is een van de deelnemers die meteen in de eerste bocht wat kaarsjes heeft neergezet en hij stopt even om in stilte zijn dierbaren te gedenken. Net als velen die vandaag meedoen, is ook Jacks familie zwaar getroffen door de vreselijke ziekte die kanker heet, zo vertelde hij gisteren. In september 2009 ontdekten artsen een tumor in het hoofd van zijn dochter Luca. Voor Jack en zijn familie kwam de klap extra hard aan omdat ze tien jaar geleden hun dochter Meggy van anderhalf verloren aan een stofwisselingsziekte. Luca moest meteen in behandeling in het AMC. "In het ziekenhuis zag ik hoeveel kinderen daar strijden tegen kanker, soms met fatale afloop. Dan voel je je behoorlijk machteloos. Door mee te doen aan Alpe d'HuZes heb je toch het gevoel dat je iets kunt doen."

In maart 2010 onderging Luca (inmiddels 13 jaar) de laatste van zeventien chemokuren. "Ik heb enorm veel bewondering voor haar kracht en positiviteit. Ze krijgt elke vier maanden een MRI en dat is telkens weer een spannende dag, maar gelukkig is de tumor gestopt met groeien. Vorig jaar deed ik voor het eerst mee aan Alpe d'HuZes en heb ik gemerkt dat het heel veel energie geeft. Het is een prachtig gebeuren en het voelt als één grote familie. Je krijgt kippenvel als je al die verhalen van mensen hoort, daar heb je heel veel steun aan", zegt Jack stellig.

Vijf bochten verder genieten Brigitte, Nellie en Saskia in het eerste ochtendlicht van koffie met een vers croissantje op het terras van het bescheiden café Les Gorges de Sarenne in La Garde. De goed gemuste dames doen mee aan Alpe d'HuZes als wandelaars, Nellie zelfs al voor de vierde keer. Saskia gaat mee als steun voor haar vriendinnen, die allebei op hun eigen manier geconfronteerd zijn met kanker. Nellie liep vorig jaar samen met haar zus, die daarmee een periode met borstkanker definitief wilde afsluiten. In januari 2011 bleek de ziekte uitgezaaid te zijn naar haar hersenen: "Een grote tegenslag, maar na twee operaties en bestralingen gloort er weer wat hoop." Brigitte kreeg vorig jaar zelf borstkanker. Nu ze 'gezezen' verklaard is, ziet ze deze wandeling als een symbolische afsluiting: "Ik wil deze berg bedwingen!" Nellie: "Je proeft hier een sfeer van: we laten ons niet kisten, we zullen die kanker eronder krijgen!" Brigitte weer: "Dat voel je bij iedereen."

HOLLANDE FEESTMUZIEK

Bocht 10 is deze donderdag alweer voor de derde keer geadopteerd door de Overijsselse gemeente Heino, die alle renners verwelkomt met opwekkende Hollandse feestmuziek. Op het lage muurtje staat 'speaker' Rita iedereen fanatiek aan te moedigen door de microfoon. Haar enthousiasme lijkt niet te stuiten, maar als ze vertelt over haar man Rinus die in juli 2008 aan kanker is overleden, schiet ze toch even vol. Haar blik gaat naar de andere kant van de weg waar ze een kaarsje voor hem heeft aangestoken. De stem van Maarten

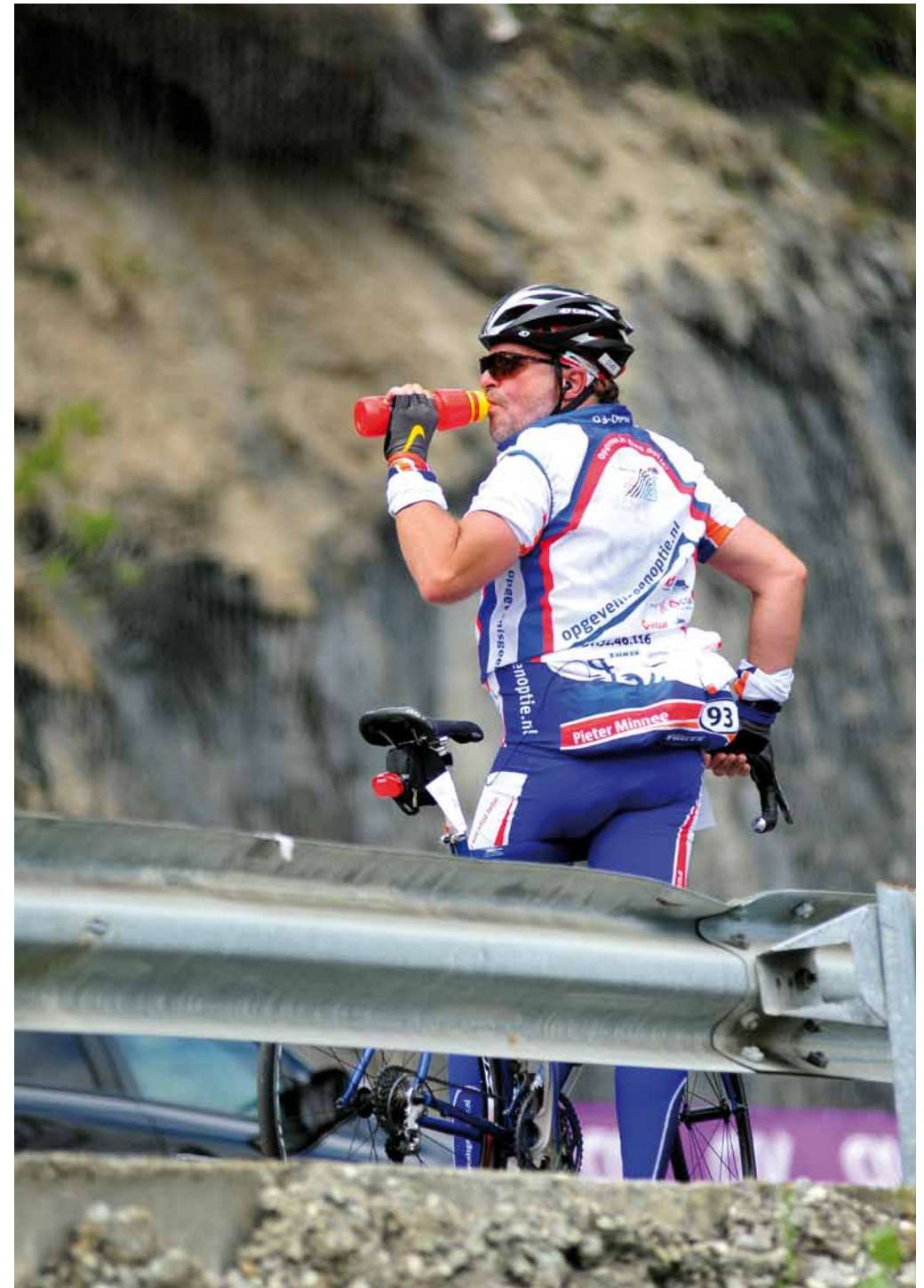
Peters klinkt voor de zoveelste keer deze week door de boxen: "Geef niet op. Deze reis maak je niet alleen." Rita pakt de microfoon snel weer op en lacht naar twee ploeterende fietsers. "Kom op jongens, jullie zijn al bijna over de helft!" Rinus zou trots zijn geweest op zijn Rita.

Een paar uur later is Rita even afgelost door haar vriendin Jolande. De muziek blijft door de luidsprekers schallen.

Zelfs de meest vermoeide fietsers dansen een beetje mee op "I wanna dance with somebody". Als een ware motivator praat Jolande iedereen de berg op. Plotseling komt een oudere heer met grijze stekeltjes en een brillette voor haar neus tot stilstand. Hij haalt een ukelele uit zijn rugzak en stelt zich voor als Rinus Rosenberg. Daarna brengt hij Jolande een ode met een zelfgeschreven en grappig lied over Alpe d'HuZes. Het laatste couplet luidt: "Alpe d'Huez, je wordt bedankt/ik ben zeven kilo's afgeslankt/maar volgend jaar kom ik ik weer/dan moet ik zeker zeven keer." Gejuich klinkt op van de berg en snel stapt Rinus weer op de fiets.

In sommige bochten staan minder toeschouwers; daar moeten de renners het vooral hebben van hun wilskracht en de wensen in witkalk op de weg: algemene aanmoedigingen zoals "Alpenkanjers kom op!" en "Veni vidi fietsie" of individuele aansporingen als "Go Eelco!" of zelfs "Bert op de Harley Trapson".

Gelukkig is de tumor gestopt met groeien

Op het bord van de middelbare school Het Slatink uit Deventer in bocht 9 staan honderden namen van mensen aan wie vandaag gedacht wordt. Paul uit Bennebroek wacht bij het bord op zijn vrouw Ans. Sinds haar vader vier jaar geleden is overleden aan kanker wil ze al mee doen aan Alpe d'HuZes en ze heeft de hele winter hard getraind. "Een doorzettertje", zegt hij met een lichte glimlach. "Petje af als ze de vier beklimmingen haalt, twee ook trouwens." Het mooie van deze actie vindt hij het anti-strijkstokbeleid. "Honderd procent van de opbrengst gaat naar het goede doel en zo hoort het ook!"

HET KERKJE VAN ST. FERREOL

Net na de fameuze bocht 7 zien de deelnemers voor het eerst het einddoel van de beklimming liggen: het ruim vierhonderd meter hoger gelegen dorp Alpe d'Huez. In deze bocht staan vandaag veel toeschouwers; aan de voet van het elfde-eeuwse kerkje van St. Ferreol worden de renners getraceerd op opwekkende hiphop en een sportdrankje. Pieter uit Bovenkarspel neemt hier een kleine pauze. Hoe gaat het, wil de verslaggever weten. Pieter neemt rustig een slokje van zijn blikje sinas en steekt twee vingers in zijn neus. Dan wijst hij naar de kerk. "Daar staat een kaarsje voor mijn vader, dat geeft mij de kracht om het af te maken. Het is alweer zeventien jaar geleden dat hij overleed, maar ik was nog geen dertig en mijn vrouw was zwanger. Het doet me nog steeds veel."

Bij de finish wordt het in de loop van de dag steeds drukker. Renners die over de streep komen, worden toegejuicht alsof ze een Alpenetappe in de Tour de France hebben gewonnen. Klokslag twaalf uur komt Jack de Jong voor de derde keer boven. Hij fietst snel door naar de camper van team CAL d'HuZes voor een bordje pasta met tomatensaus. Jack gaat voorin zitten, naast zijn vriend en teamgenoot Jack Burgering, die een klopje op zijn dijbeen krijgt. De kou viel vanochtend een beetje tegen, maar ze hopen nog steeds de zes beklimmingen te halen. Burgering vertelt dat bij hem ruim een jaar geleden een tumor in de dikke darm werd ontdekt. "Ik ben net zes maanden van de chemo af. En nu rij ik hier, tussen al die mensen. Daar krijg je veel moraal van."

Druk is het de hele dag in het dorp Huez, vijf kilometer voor de top – zeker als

vanaf een uur of één de zon flink doorbreekt. Waar renners eerst last hadden van bevroren handen klagen sommigen nu over een teveel aan kleding. Het tempo gaat omlaag, de monden gaan open. Vanwege de brandende zon denkt de verslaggever een zonnesteek te hebben opgelopen als hij een aap op een motorfietst ontwaart. Dan blijkt een van de afdalers die door het dorp komt, echt een motorfietser in gorillapak te zijn. Ook de flink transpirerende Frank uit Heemstede moet erom lachen, terwijl hij luid wordt aangemoedigd door zijn dochters. “Of hun aanwezigheid helpt? Onwijs! Moet je kijken, wat een kanjers.”

CHEERLEADERS

Toeschouwers begroeten de klimmers in Huez met toeters en de overal gul uitgedeelde plastic klaphandjes. Op de stoep staat een groep in het roze gehulde cheerleaders met pompons te zwaaien, met jeugdig elan – al zijn ze al lang geen zestien meer. Een groot spandoek met “JA!” erop moet renners door Huez helpen. “Draai het maar om”, zegt een ploeterende fietser met zwarte krullen: “AJ!” De makers van het spandoek zijn er om hun vriend Frank te steunen, en niet vanwege een of ander huwelijksaanzoek – zoals sommige deelnemers blijken te denken. Vriend Hans: “De kreet ‘ja!’ past gewoon bij Frank, vanwege zijn positieve levensinstelling. Een mooi mens met een goed hart, iemand die onze steun verdient. Net als alle anderen trouwens.”

Het algehele saamhorigheidsgevoel leidt overal op de berg tot bijzondere ontmoetingen, zoals die tussen Patrick uit Nijmegen en Dick uit Berlicum. In de bus naar beneden wisselen de twee hardlopers aan het begin van de middag ervaringen uit. Er heerst een on-Hollandse sfeer, vinden de twee. Meer zoals beneden de rivieren. “Ook als looper krijg je veel opgestoken duimen van fietsers”, heeft Patrick ervaren. Hij vertelt dat bij zijn vrouw tien jaar geleden een melanoom ontdekt werd. “Als het zo dichtbij komt, gaat er wel wat door je heen.” En een pokermaatje van hem is vijf maanden geleden overleden aan de ziekte, 31 jaar oud – hij had een kindje van vijf maanden. “Toen ik over de streep ging, heb ik wel even zo gedaan voor hem.” Hij wijst naar de hemel, zijn

Een mooi mens met een goed hart

ogen worden vochtig. “Je kan niks doen, behalve eraan bijdragen dat het bij anderen misschien niet gebeurt.” Dick knikt: “Zorgen dat mensen sterven mét kanker, niet áan kanker.”

In de laatste kilometers worden de deelnemers meer en meer gedragen door de steun van het publiek en elkaar. Fietsers moedigen elkaar aan en geven elkaar als het nodig is ook een duwtje in de rug – een ‘Hermannetje’ zoals dat in Alpe d’HuZes-taal is gaan heten. “Sometimes you can’t make it on your own”, zingt U2-zanger Bono uit de speakers van een lege Renault cabrio vlak voor bocht 1. Op het plein van ‘Quartier Vieil Alpe’ begint de triomftocht op weg naar de finish. Renners banen zich een weg door een haag van toeschouwers en rijden daarna linksaf onder het viaduct door - het lijkt Bartlehiem wel. Als de dj een cd van Erik Hulzebosch opzet, is de Elfstedensfeer helemaal compleet.

KLIMMEND REIZIGERS

Drie echte Haagse jongens wachten tijdens hun laatste beklimming bij elke bocht op elkaar. In bocht 5 zit de langste van de drie er even helemaal doorheen. “Waar heb je last van?”, vraagt een van zijn medeklimmers. Gelukkig heeft de blonde Hagenees zijn humor nog niet verloren: “Waar heb ik géén last van?” Eén bocht verder hebben de drie ‘Klimmende Rêgâhs’ (reigers) Rob, Richard en Remco alweer praatjes voor tien. Met een spinningmarathon in het ADO-stadion hebben ze al 35.000 euro opgehaald. Waar ze hun motivatie vandaan halen? De blonde Remco kijkt even naar boven: “Ik heb mijn moeder verloren aan de ziekte en mijn vader is twee jaar later gestorven van verdriet. Mijn moeder heeft een zwaardere strijd gestreden dan ik vandaag. Als ik over de streep ga, zal ik zeker even aan haar denken.”

Bij de finish steekt speaker Betty – roze jurk en strooien hoed - iedereen een hart onder de riem. Ook in het laatste uur van de koers verwelkomt ze iedere renner nog steeds alsof hij de eerste is die vandaag binnenkomt. Een ‘motard’ passeert de streep: “Mag ik een daverend applaus voor deze motor?” Een wilkeurige fietser gaat onder de blauwe opblaasfinish door: “Voor de zesde keer boven, Mark, proficiat!” Als Betty zegt “haal ze binnen”, dan juicht de hele menigte. Als Betty “kedeng kedeng” van Guus Meeuwis inzet, zingen alle toe-

Na drie beklimmingen zat ik helemaal verrot

schouwers' mee. De finish is de show van Roze Betty - en haar sidekick Bea. Bij binnenkomst van de grote teams Schijndel en Big Challenge ontloft het plein voor het Palais des Sports bijna, maar Betty kan gelukkig ook relativeren: "Hier gaat een fiets gedragen over de finish. Gekkenhuis!"

Rond tien voor acht meldt koersdirecteur Johan van der Waal zich bij het tafeltje van presentatrice Jetske van den Elsen, zo'n honderd meter voor de eindstreep. Voor het eerst maakt de organisatie meteen al de voorlopige eindstand bekend. Op verzoek van NCRV en NOS gebeurt dat aan het eind van de live-uitzending. Jetske: "Wij willen heel graag weten hoeveel geld al deze helden bij elkaar hebben gefietst." De koersdirecteur maakt van de gelegenheid gebruik om eerst nog even te zeggen hoe trots hij is op al die mensen die zo fantastisch gefietst hebben en op alle vrijwilligers die de dag mogelijk hebben gemaakt. "Alles bij elkaar, en ik kon het echt niet geloven toen ik het hoorde, is de eindstand: twintig miljoen, honderdzesduizend, driehonderdvijfenvertig euro vijfenzeventig." Deelnemers en toeschouwers begroeten het bedrag met een oorverdovend gejuich.

TRANEN VLOEIEN

Nog net in de live-uitzending voltooit Jack de Jong zijn vijfde en laatste beklimming, samen met vrienden Rob, Peter en Jack. Nicole en Luca vliegen hun Jack meteen om de hals. Hij had vandaag graag de zes beklimmingen gehaald, maar heeft desondanks een topdag gehad. "Ik ben supertrots. Na drie beklimmingen zat ik al helemaal verrot, maar als je dan zó wordt binnengehaald, voel je dat niet meer. Ik ga nu beneden lekker douchen en dan misschien nog één biertje drinken." In het finishvak vliegen mensen elkaar in de armen en laten niet meer los. De tranen vloeien rijkelijk. Terwijl Peter Kapitein met de traditionele 'loopbus' binnenkomt en Coen van Veenendaal voor de laatste maal van zijn fiets afstapt, zingt Maarten Peters het nog één keer, live bij de finish: "Sta op, stap op en geef niet op." ■

